

AKK-Motorsport ry
Reilun kilpailun ohjelma

SISÄLLYSLUETTELO

1	AKK-MOTORSPORT	3
1.1	Liiton arvopohja.....	3
2	ANTIDOPINGOHJELMAN TAVOITTEET	3
3	NOUDATETTAVAT SÄÄNNÖSTÖT JA SITOUTUMINEN	3
3.1	Säännöt.....	3
3.2	Sitoutuminen	4
4	DOPINGVALVONTA	4
4.1	Valvonta	4
4.2	Erivapausmenettely.....	5
4.3	Dopingrikkomukset ja niiden sanktiointi	5
5	Kilpailumanipulaatio	5
6	OHJELMAN TOIMENPITEET	6
6.1	Koulutustoiminta.....	6
6.2	Valmennustoiminta.....	6
6.3	Kilpailut ja tapahtumat.....	7
6.4	Seuratoiminta	7
6.5	Nuorisotoiminta	7
6.6	Viestintä.....	7
7	MUU ANTIDOPINGTYÖ	8
7.1	SUEK:in koulutustilaisuudet	8
8	SEURANTA, VASTUUHENKILÖT JA ARVIOINTI	8
9	Lopuksi	8
10	Lähteet	9
	Liite 1: Kilpailumanipulaation Ohjeistus	10
	AKK sisäiset kysymykset	11

1 AKK-MOTORSPORT

1.1 Liiton arvopohja

AKK-Motorsport ry on suomalaisen autourheilun kattojärjestö, joka edustaa Suomea Kansainvälisessä Autoliitto FIA:ssa. Liiton tehtävänä yhdessä jäsentensä ja kumppaniensa kanssa on mahdollistaa autourheilun harrastaminen Suomessa ja edistää harrastusmahdollisuuksia eri rooleissa, eri poluilla maailman huipulle saakka.

Liiton toiminnan arvopohja koostuu kaikille tasa-arvoisesta, tasapuolisesta ja oikeudenmukaisesta kohtelusta, turvallisesta ja vastuuntuntoisesta lajitoiminnasta, jäsenpalvelujen asiakaslähtöisyydestä ja saavutettavuudesta, viestinnän avoimuudesta, terveellisistä ja urheilullisista elämäntavoista nuoriso- ja harrastustoiminnassa sekä eettisesti kestävästä ja ympäristön huomioivasta toiminnasta.

Laadukas ja laaja autourheilutoiminta edesauttaa koko lajin mainetta ja arvostusta. Olemme suunnannäyttäjä, jonka toimintaa ohjaavat vastuullisuus, turvallisuus, tieto ja osaaminen.

2 ANTIDOPINGOHJELMAN TAVOITTEET

AKK:n tavoitteena on vaalia puhdasta ja tasapuolista urheilua sekä taata kaikessa toiminnassaan jäsenille ja harrastajille oikeus reiluun ja puhtaaseen autourheilutoimintaan. Liiton antidopingohjelman tavoitteiden perusta on se, ettei **AKK-Motorsport ry hyväksy minkäänlaista dopingin käyttöä missään muodossa liikunnassa ja urheilussa**. Autourheilun Sääntökirjan mukaan autourheilussa myös alkoholiraja on 0,0‰ koskien sekä kilpailijoita, huoltajia että kaikkia toimitsijoita. Kilpailun järjestäjän toimesta voidaan määrätä puhallustesti tarvittaessa. Puhalluskokeesta kieltäytyminen on este osallistumiselle ja se johtaa samanlaiseen seuraamukseen kuin positiivinen puhallustulos.

Tämän antidopingohjelman tarkoituksena on määrittää ne toimenpiteet, jotka vaikuttavat urheilijoiden oikeanlaiseen asennoitumiseen dopingia kohtaan sekä lisätä autourheiluharrastajien antidopingtietoisuutta mahdollisten epätietoisuudesta johtuvien vahinkotapausten varalta.

3 NOUDATETTAVAT SÄÄNNÖSTÖT JA SITOUTUMINEN

3.1 Säännöt

AKK-Motorsport sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä (SUEK, Suomen urheilun eettinen keskus), Maailman antidopingsäännöstöä (WADA,

World AntiDoping Agency) sekä kansainvälisen autoliiton (FIA, Fédération Internationale de l'Automobile) antidopingsäännöstöä. Säännöt löytyvät edellä mainittujen järjestöjen kotisivuilta.

3.2 Sitoutuminen

Kaikki AKK:n alaiseen autourheilutoimintaan osallistuvat jäsenyhteisöt, seuratoimijat, huoltajat, ilmoittajat ja kilpailijat ovat sitoutuneet puhtaaseen urheiluun. Liiton toiminta- ja kilpailusäännöt sitouttavat käytännössä edellä mainitut tahot ja henkilöt voimassa oleviin antidopingsäännöksiin. Lisenssinhaltijan edellytetään tuntevan autourheilun kansainväliset ja kansalliset säännöt sekä sitoutuvan niitä noudattamaan.

Kaikki liiton kilpailijalisenssin lunastaneet urheilijat tekevät seuraavan sitoumuksen:

Mahdollisen lääkitykseni olen tarkistanut SUEK:lta (huomioi lajikohtainen tasomäärittely) ja se on sallittu autourheilussa. Jos ei, on minulla siihen erivapaus SUEK:lta tai kansainväliseltä lajiliitoltta. Flying Finn Academyn valmennussopimuksen piirissä olevien urheilijoiden valmennussopimukseen kirjataan seuraavasti: Urheilija ja häneen yhdistettävissä olevat henkilöt, kuten huoltajat, mekaanikot ja ilmoittajat sitoutuvat noudattamaan tässä liitteessä mainittuja eettisiä säännöstöjä liiton valmennus- ja kilpailutoiminnan sekä oman toiminnan yhteydessä. Niiden rikkomisesta seuraa sopimuksen mukaisesti rangaistukset.

- Perehtymään ja noudattamaan Suomen ja Maailman antidopingsäännöstöjä
- Kaikenlainen kiellettyjä aineita ja menetelmiä urheilussa edistävä toiminta on rangaistavaa
- On muistettava, että lopulta urheilija on aina itse vastuussa

4 DOPINGVALVONTA

4.1 Valvonta

SUEK:lla ja FIA:lla on oikeus tehdä dopingtestejä autourheilijoille. Suomessa järjestettävien kansainvälisten arvokilpailujen dopingvalvonnasta vastaa kansainvälinen autoliitto FIA ja SUEK. Dopingtestejä tehdään sekä kilpailuissa että kilpailujen ulkopuolella. Kansallisten autourheilukilpailunjärjestäjien on varauduttava mahdollisesti suoritettaviin etukäteen mm. varaten testaustoimintaan tarvittavat tilat ja mahdollinen saattaja(t) kilpailupaikalta.

Antidopingorganisaatiolla on käytössä testauspoolijärjestelmä. Testauspoolin piirissä olevien urheilijoiden tulee ilmoittaa olinpaikkatietonsa testauspoolin ohjeiden mukaisesti. Käytännössä tämä koskee erikseen nimettyjä MM-tason ammattilaisurheilijoita, mihin Antidopingorganisaatiot määrittävät testauspooliin kuuluvien urheilijoiden kriteerit.

4.2 Erivapausmenettely

Erivapauden hakemiseen vaikuttaa se onko kansainvälisen vai kansallisen tason urheilija. Mikäli urheilijan terveyden ylläpitoon tai sairauden hoitoon ei ole saatavilla sallittua lääkettä, mutta lääkitys on hoidon kannalta välttämätön, täytyy käytettävään lääkitykseen hakea erivapautta. Sen avulla urheilija saa käyttää kyseistä, muuten kiellettyksi luokiteltua lääkitystä. Kansainvälisille kilpailijoille erivapaus voidaan myöntää ITA:n vahvistaman kansainvälisen erivapausstandardin mukaisesti.

SUEK:in lajikohtaisen tasomäärittelyn mukaisesti autourheilun **kansainvälisen lisenssin** haltijoiden tulee hakea erivapautta **AINA etukäteen** ITA:lta. Alemman tason lisenssiurheilijoiden kohdalla mahdollisen dopingtestin jälkeen, voidaan jälkikäteen todentaa, että kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelossa olevien aineiden käytölle on lääketieteellinen peruste. Autourheilussa SUEK voi myöntää erivapauden koskien kansallista kilpailutoimintaa.

Ohjeet ja lomakkeet erivapauden hakemiseen on löydettävissä AKK:n kotisivuilta (kohdasta erivapaus) sekä FIA:n kotisivuilta. **Kansainvälisen tason kilpailija on haettava erivapautta (iästään ja kansallisesta tasostaan riippumatta) viimeistään 30 päivää ennen kauden alkua tai ennen seuraavaa kilpailua.**

4.3 Dopingrikkomukset ja niiden sanktiointi

SUEK:in nimeämä Antidopingasioiden valvontalautakunta päättää onko kyseessä dopingrikkomus vai ei, ja antaa lajiliitolle suosituksen seuraamuksen asettamisesta. AKK:n hallitus tekee lopullisen päätöksen autourheilijan dopingrikkomuksen seuraamuksesta ja huolehtii asian tiedottamisesta.

5 KILPAILUMANIPULAATIO

Moottoriurheilu on laji, jossa taktikointi on oleellisessa osassa. Tämä esiintyy lajikohtaisesti eri tavalla. Taktikointia esiintyy moottoriurheilun eri tasoilla, niin harrastajasta ammattilaisiin. Tämä ei ole sääntöjen vastaista mutta hieman kyseen alaista urheilullisesta näkökulmasta. Autourheilu voidaan luokitella matalan riskin lajiksi, kilpailumanipulaation suhteen (Suek). Tästä huolimatta olemme tietoisia, että riski kilpailumanipulaatiolle on aina olemassa ja varaudumme siihen tiedottomasta asiasta. Tiedottamisen tarkoitus on ennaltaehkäistä mahdollisesti tulevia tapauksia varten. Tiedotusta tehdään harjoitusleirillä ja esim. kausien avausinfoissa.

SUEKin 2021 julkaiseman tilannekuvan mukaan kilpailumanipulaation riski Autourheilussa on matala. Lajissa ei ole tullut ilmi kilpailumanipulaatiotapauksia ja vedonlyönnin määrä niin kansallisesti kuin kansainvälisesti on vähäistä. Suomalaisiin urheiluseuroihin ei liity myöskään merkittäviä yksityisiä tai kansainvälisiä omistuksia tai epämääräisiä sponsoritahoja. Tietoon ei ole

tullut epäilyksiä siitä, että autourheilussa käytettäisiin hyväksi rikollisessa toiminnassa. (Reilun urheilun kriteeristö, 2021)

Tässä luvussa tutustutaan, miten kilpailutapahtuma viedään läpi ja mitkä ovat kilpailijan oikeudet. Kilpailussa on järjestävä taho, joka järjestää kilpailun ja siihen osallistuu kilpailijat. Kilpailussa järjestäjä valvoo kilpailun läpivientiä ja pitää huolen, että sääntöjä noudatetaan. Tuomariston tehtävä ei ole ottaa kantaa kilpailun läpivientiin tai antaa rangaistuksia ratatapahtumista. Jos kilpailija kokee kokevansa vääryyttä järjestäjän toimesta, on hänellä oikeus tehdä vastalause, joka menee tuomariston käsittelyyn. Tuomaristo kuulee asianomaiset ja siihen liittyvät todisteet, ja sen pohjalta tekevät päätöksen. Jos kilpailija on epäytyväinen päätökseen voi hän viedä asiaa eteenpäin tekemällä vetoituksen, jonka käsittelee liiton vetoamusoikeus. Kun käsittely on valmis, on mahdollista, että tulokset muuttuvat jälkikäteen.

Autourheilussa toimitsijan tehtävissä työskentelevällä henkilöllä täytyy olla koulutus toimia tehtävässään, eri tehtävissä vaaditaan eri oikeuksia suorittaa tehtävä. Toimitsija lisensseissä on kolme eri tasoa Perustoimitsijalisenssi, 1-tason ja 2-tason päätoimitsijalisenssi.

6 OHJELMAN TOIMENPITEET

6.1 Koulutustoiminta

Liiton tutkintokoulutusten (kilpailijat) sekä päätoimitsijakoulutusten (toimitsijat, kilpailunjärjestäjät) koulutusmateriaaleihin sisällytetään antidopingtoimintaan sekä kilpailumanipulaatioon liittyvä infopaketti osana koulutusmateriaaleja. Edellä mainittuihin koulutuksiin ei kuulu erillistä antidopingosiota. Koulutusten tavoitteena on lisätä antidopingtietoisuutta eri toimijoiden parissa. AKK:n jäsenseuroilla on myös mahdollisuus tilata antidopingluentoja ja -koulutusta. AKK Motorsport voi järjestää myös avoimia antidopingluentoja yhteistyössä SUEK:in kanssa.

6.2 Valmennustoiminta

Antidopingkoulutusten osalta keskitytään eritoten valmentajien sekä liiton valmennusryhmien urheilijoiden koulutukseen toteuttamalla erillinen antidopingosio, joka pidetään osana valmentajakoulutuksia sekä osana valmennusryhmien vuosittaista leiritystä. Liiton valmennustoiminta koostuu Flying Finn Academyn valmennusohjelmasta sekä valmentajakoulutuksesta. Valmentajakoulutukset toteutetaan pääsääntöisesti yhteistyössä muiden lajiliittojen ja Liikuntakeskus Pajulahden kanssa ja koulutukseen sisällytetään antidopingosio. Academy tason valmennusleirityksessä urheilijoiden koulutukseen kuuluu antidoping ja kilpailumanipulaation osio vähintään vuosittain. Koulutuskokonaisuudesta vastaa SUEK:in antidopingkoulutuksen käynyt liiton oma valmentaja.

6.3 Kilpailut ja tapahtumat

Kilpailunjärjestäjä ottaa huomioon mahdollisten dopingtestien vaatimat tilat ja muut järjestelyt. Tilojen järjestämisestä huolehtii kilpailutapahtuman järjestävä taho. Testien suorittamisesta sekä testattavien urheilijoiden valinnasta vastaa SUEK. Liitto tarjoaa kilpailunjärjestäjille mm. kirjallisen kriisiviestintäohjeistuksen sekä apua kriisiviestintätilanteissa.

6.4 Seuratoiminta

AKK-Motorsport ry:n jäsenseuroille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua antidopingluennoille ja -koulutuksiin kohdassa 6.1. kuvattujen koulutustapahtumien puitteissa. Seurat huolehtivat toimitsijoidensa, valmentajien ja ohjaajien sekä muiden toimihenkilöidensä riittävästä kouluttamisesta antidopingasioissa. Puhtaasi Paras -verkkokoulutus on erinomainen keino lisätä antidopingtietoutta seuroissa. Tämän lisäksi käytössä on myös ILMO – verkkosivu, jossa kuka tahansa voi tehdä ilmoituksen, dopingrikkomusta, kilpailumanipulaatiosta, katsomoturvallisuudesta tai eettisestä rikkomuksesta. Liitto tarjoaa jäsenseuroilleen antidopingtietoutta koulutusten lisäksi myös liiton kotisivuilla. Liitto kehottaa seuroja tarkastamaan jokaisen alaikäisen lasten parissa toimivan henkilön rikostaustaotteen (rikosrekisteriote) ennen kun henkilön aloittaa tehtävässään. Laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä tuli voimaan 1.5.2014.

6.5 Nuorisotoiminta

AKK-Motorsport ry:n nuorisotoiminnan arvot ovat ilo, rohkeus, juuret, arvostus ja vastuullisuus. Liiton leirityksillä annettavan antidopingkoulutuksen yhtenä tavoitteena on eettisesti kestävien arvojen vahvistaminen ja tietoisuuden lisääminen antidopingasioista.

Nuorisourheilussa kiinnitetään erityistä huomiota antidopingaiheiden lisäksi myös muiden haitallisten aineiden (huumeet, alkoholin ja tupakkatuotteet) osalta tietoisuuden lisäämiseen vanhempien, huoltajien ja nuorten urheilijoiden osalta aineiden haittavaikutuksista. Näiden lisäksi kiinnitetään huomiota epäurheilijamaisen käyttäytymisen ehkäisemiseen urheilijan, valmentajan, huoltajan, ilmoittajan ja muun virallisessa asemassa olevan toimitsijan osalta. Epäurheilijamaista käyttäytymistä on esimerkiksi dopingaineiden käyttö, päihteiden käyttö ja niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen kilpailun aikana, väkivalta, epäasiallinen kielenkäyttö, tulosten manipuloiminen tai sen yritys, kilpailuvälineiden sääntöjen vastainen manipulointi jne. (Lista on ohjeellinen, ei tyhjentävä).

6.6 Viestintä

AKK-Motorsport ry tiedottaa antidopingasioista omissa viestintäkanavissaan vähintään ajankohtaisista asioista ja muutoksista, jotka koskettavat erityisesti autourheilijoita.

Antidopingtiedotuksen asiasisällöstä vastaa suurimmalta osin SUEK, ja materiaalin julkaisemisesta vastaavat viestintäorganisaatio.

Vuosittain tarkasteltu ja mahdollisesti uudistuva Kielletyt aineet ja menetelmät – julkaisu jaetaan mm. valmennusryhmiin kuuluville urheilijoille ja opas on saatavilla myös liiton toimistosta. Oppaan julkaisusta informoidaan liiton kotisivuilla. Lisäksi sivulta löytyy oma osio antidoping-asiaille. Tiedottamisesta ja osion päivittämisestä vastaa viestintäorganisaatio.

AKK:lla on olemassa oma kriisiviestintäohjeisto. Dopingiin tai kilpailumanipulaatioon liittyvissä kriisiviestintätilanteissa kaikki tapaukseen liittyvä sisäinen ja ulkoinen viestintä keskitetään liiton kriisiviestintäryhmälle yhteistyössä SUEKin kanssa (pääsihteeri, ao. lajipäällikkö, viestintä), jonka toiminnasta vastaa pääsihteeri. Kriisiviestinnässä noudatetaan liiton ja SUEK:in antamia ohjeita. Liiton virallisia kommentteja dopingiin liittyvissä tapauksissa antavat ensisijaisesti AKK-Motorsport ry:n puheenjohtaja ja pääsihteeri.

7 MUU ANTIDOPINGTYÖ

7.1 SUEK:in koulutustilaisuudet

AKK:n toimiston vastuuhenkilöt osallistuvat säännöllisesti SUEKin lajiliitoille tarkoitettuihin koulutustilaisuuksiin ja vievät päivitykset AKK:n materiaaleihin, sääntöihin ja ohjeistuksiin. SUEKin koulutustilaisuus kuuluu AKK:n huippuvalmennusryhmän Flying Finn Academyn valmennusohjelmaan. SUEK kutsutaan tarpeen mukaan kouluttamaan liiton henkilöstöä ja mahdollisuuksien mukaan osallistuu erilaisiin tapahtumiin ständi -osastolla pyydettyäessä. Puhtaasti paras on verkkokoulutus, jonka avulla urheilijat ja heidän tukihenkilönsä voivat oppia ja varmistaa tietonsa antidopingsäädöksiin. Koulutuksen sisältö perustuu antidopingsäädöksiin.

8 SEURANTA, VASTUUHENKILÖT JA ARVIOINTI

AKK-Motorsport ry:n hallitus hyväksyy liiton antidopingohjelman sekä seuraa ja arvioi sen toteutumista. Antidopingohjelma tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään vuosittain. Päävastuu antidopingohjelman tarkistus- ja päivitystyöstä on AKK:n toimiston vastuuhenkilöillä. Viestinnästä vastaa viestintäorganisaatio. Ajan tasalla oleva antidopingohjelma julkaistaan AKK Motorsportin ja SUEK:in internetsivuilla.

9 LOPUKSI

Työ on tällä hetkellä SUEK:illa tarkistuksessa ja työhön tehdään heidän vaatimat muutokset ennen kuin työ julkaistaan.

10 LÄHTEET

Reilun kilpailun ohjelmien kriteeristö, 2020. Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry.

LIITE 1: KILPAILUMANIPULAATION OHJEISTUS

Järjestön tulee laatia omat sisäiset toimintaohjeet kilpailumanipulaatiotapauksia varten. Toimintaprotokolla:

1. AKK Motorsport toimintaohjeet kilpailumanipulaation torjuntaan ja havaitsemiseen. Tiedoittamme internetsivullamme miten toimia, jos kohtaa, havaitsee tai epäilee kilpailumanipulaatiota. AKK nimeää henkilön, joka vastaa kilpailumanipulaatiosta lajiliiton sisällä, niin että tämän henkilön tiedot ovat helposti saataville. Tälle henkilölle on mahdollista raportoida epäilyistä tai havainnoista. Epäilyksen voi myös ilmoittaa suoraan SUEK:ille ILMO – Verkkosivun kautta, jolloin SUEK ottaa yhteyttä lajiliittoon.
2. Jokainen tapaus käsitellään tapauskohtaisesti ja prosessi alkaa alustavalla käsittelyllä lajiliiton sisällä. Käytännössä tämä tarkoittaa saatavilla olevien tapahtumatietojen keräämistä.
3. Tapauksista tulee ilmoittaa SUEK:in tutkintapäällikölle. Tämän jälkeen keskustellaan, miten tapaus hoidetaan, tiedottaminen, roolit ja vastuut.
4. SUEK vastaa asian viemisestä yhteistoimintaryhmään (National platform) käsittelyyn, jossa mukana on esim. poliisi. Poliisi voi tutkia mahdollista rikostukinnallista yhteyttä asian tiimoilta ja lajin kurinpito kilpailullisista seuraamuksista.
5. Jos kyseessä ei ole rikos johon poliisi puuttuu voi apua asian selvittämiseen pyytää SUEK:ilta.
6. Selvityksen päätyttyä järjestön tulee harkita asian viemistä omaan kurinpitokäsittelyyn tai päättää asian käsittely.
7. Tarvittaessa asianosaisia tulee tiedottaa asian käsittelyn päättämisestä tai sen lopputuloksesta. Järjestön tulee nimetä kilpailumanipulaatioasioihin yhteyshenkilö, joka tulee ilmoittaa myös SUEKin tutkintapäällikölle. Yhteyshenkilöt kuuluvat liittojen kilpailumanipulaation yhteistyöverkostoon, jonka toiminnasta vastaa SUEK. Verkosto mahdollistaa toimijoiden välisen yhteydenpidon sekä tiedottamisen ajankohtaisista kilpailumanipulaatiota koskevista asioista ja ilmiöistä. Yhteyshenkilöt ovat keskeisessä asemassa järjestön kilpailumanipulaation torjuntatyössä. Heidän vastuullaan on, että järjestöllä on ajantasaiset toimintaohjeet, joita noudatetaan. Yhteyshenkilövaihdoista tulee tiedottaa SUEKille.

(Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry, 2020)

AKK SISÄISET KYSYMYKSET

Yhteenveton tiivistelmä

- Järjestö nimeää vastuuhenkilön, tieto myös SUEKille.
- Järjestöstä tavoitetaan oikeat henkilöt ja henkilövaihdoista tiedotetaan SUEKia.
- Hallituksen hyväksymän ohjelman suunnitelmat ovat esillä toimintasuunnitelmassa ja toteutumisen arviointi vuosikertomuksessa.
- Ohjelma on esillä ja siitä sekä sen toteutumisesta viestitään.

AKK-Motorsport ry
Kellokukantie 7
01300 Vantaa
www.autourheilu.fi